

Srečanja z literarnimi ustvarjalci so obogatitev šolskega življenja

Cvetka Rengeo, prof. slov. in soc., šolska knjižničarka, OŠ Beltinci

Literarno srečanje Oko besede poteka v Murski Soboti od leta 1995, večernico, nagrado za najboljše slovensko mladinsko literarno delo, pa so prvič podelili leta 1997. V prispevku predstavljam pregled prejemnikov večernice od začetkov do danes ter zgodovino literarnih obiskov na OŠ Beltinci od leta 2012. Vsakoletno literarno srečanje, ki nam ga v septembru prinaša Oko besede, je čudovit kulturni dogodek za življenje šolske knjižnice OŠ Beltinci in najlepša vzpodbuda za uvod v bralno sezono naših učenk in učencev.

1 Uvod

Šolska knjižnica OŠ Beltinci je pomemben del življenja in dela šole. V šolskem letu 2023/24 imamo na šoli 598 učencev, ki so razporejeni v 28 oddelkov. Knjižnica je stalna in močna podpora poučevanju, pridobivanju znanja, učnemu procesu in vseživljenjskemu izobraževanju. Učence usposablja, da postanejo samostojni uporabniki knjižnice, nje-nega gradiva in iskanja informacij v knjižnih in internetnih virih. Vpeta je v kulturno dogajanje Občine Beltinci in povezana z različnimi društvi ter institucijami. To bogati dejavnosti šolske knjižnice, ki tako ostaja stalno odprta in živa ter prepoznavna v okolju, v katerem deluje.

2 Oko besede

V Murski Soboti od leta 1995 poteka literarni festival Oko besede, na katerem se zberejo pisatelji, ki pišejo za otroke in mlade, ter vsi, ki se ukvarjajo z mladinsko književnostjo. V okviru tega srečanja vsako leto poteka podelitev večernice, nagrade za najboljše slovensko otroško in mladinsko izvirno literarno delo preteklega leta.

Vsakoletna stalnica literarnega srečanja so obiski pisateljev na pomurskih osnovnih in srednjih šolah. Na OŠ Beltinci smo teh obiskov vedno veseli, saj je to enkratna priložnost, da učenci spoznavajo slovensko mladinsko književnost, delo pisatelja in njegovo ustvarjanje.

2.1 Večernica

Večernica je nagrada za najboljše slovensko mladinsko literarno delo. Žirija upošteva izvirna pesniška, prozna in dramska besedila za otroke in mladino v slovenskem jeziku, ki so v preteklem letu izšla v knjižni obliki pri kateri od založb ali v samozaložbi v Republiki Sloveniji ali v tujini (slovensko zamejstvo, slovensko izseljenstvo, drugo) in ki jih je založba ali avtor prijavil/a na razpis, ki ga je objavil časnik Večer v času neposredno okrog slovenskega kulturnega praznika. Nagrado večernica so prvič podelili leta 1997.

Dosedanji nagrajenci

- 1997 – Tone Pavček za pesniško zbirko *Majnice in fulaste pesmi*
- 1998 – Desa Muck za roman *Lažniva Suzi*
- 1999 – Janja Vidmar za roman *Princeska z napako*
- 2000 – Polonca Kovač za pripoved *Kaja in njena družina*
- 2001 – Feri Lainšček za zbirko pravljic *Mislíce*
- 2002 – Matjaž Pikalo za zbirko kratke proze *Luža*
- 2003 – Marjana Moškrič za roman *Ledene magnolije*
- 2004 – Slavko Pregl za roman *Srebro iz modre špilje*
- 2005 – Igor Karlovšek za roman *Gimnazijec*
- 2006 – Dušan Dim za roman *Distorzija*
- 2007 – Irena Velikonja za roman *Poletje na okenski polici* in Majda Koren za fantastično pripoved *Eva in kozel*
- 2008 – Ervin Fritz za pesniško zbirko *Vrane*
- 2009 – Janja Vidmar za roman *Pink*
- 2010 – Bina Štampe Žmavc za zbirko pravljic *Cesar in roža*
- 2011 – Mate Dolenc za zbirko kratke proze *Maščevanje male ostrige*
- 2012 – Dim Zupan za pripoved *Hektor in zlata hruška*
- 2013 – Peter Svetina za zbirko proze in poezije *Ropotarna*
- 2014 – Vinko Möderndorfer za roman *Kot v filmu*
- 2015 – Vladimir P. Štefanec za roman *Sem punk čarovnica, Debela lezbijka in ne maram vampov*
- 2016 – Peter Svetina za zbirko fantastičnih zgodb *Kako zorijo ježevci*
- 2017 – Peter Svetina za pesniško zbirko *Molitvice s stopnic*
- 2018 – Anja Štefan za pesniško zbirko *Drobtine iz mišje doline*
- 2019 – Andrej E. Skubic za pripoved *Babi nima več telefona*
- 2020 – Andrej Rozman Roza za pesniško zbirko *Rimuzine in črkolazen*
- 2021 – Sebastijan Pregelj za zgodovinsko povest *Vrnitev* (Zgodbe s konca kamene dobe 6)
- 2022 – Maša Ogrizek za fantastično pripoved *Lisičja luna*
- 2023 – Špela Frlic za znanstvenofantastični roman *Bleščivka*

(Vir: <https://www.okobesede.org/pretekli-nagrajenci>, 28. 9. 2023)

3 Obiski literarnih ustvarjalcev

Vsakoletna stalnica literarnega srečanja Oko besede so obiski pisateljev na pomurskih osnovnih in srednjih šolah. Na OŠ Beltinci smo teh obiskov vedno veseli, saj je to enkratna priložnost, da učenci spoznajo slovensko mladinsko književnost, delo pisatelja in njegovo ustvarjanje. Tako vedno z nestrpnostjo pričakujemo konec septembra, kdo nas bo obiskal in kakšne izkušnje in vzpodbude bo delil z mladimi bralci in učitelji.

Dosedanji literarni obiski na OŠ Beltinci

2012 – Janmar Vidmar

2013 – Jana Kolarič

2014 – Lidija in Borut Gombač, Špela Kuclar

2015 – Tilka Jamnik in Breda Smolnikar

2016 – Aksinja Kermauner

2017 – Nina Mav Horvat in Dim Zupan

2018 – Tilka Jamnik in Marjana Moškrič

2019 – Barbara Gregorič Gorenc in Slavko Pregl

2020 – Ervin Fritz in Sebastijan Pregelj

2021 – Nataša Konc Lorenzutti in Slavko Pregl

2022 – Jelena Isak Kres

2023 – Marjana Moškrič

Veseli smo, da smo že od leta 2012 del velike literarne družine, ki se vsako leto zbira v septembru v Murski Soboti na srečanju Oko besede. Hkrati je obisk literarnega ustvarjalca odlična priložnost za iskanje novih motivov za branje, ki nam v času (pre)hitrega tehnološkega napredka pridejo še kako prav.

Naš gost v letu 2019, pisatelj Slavko Pregl, je nekoč na novinarjevo vprašanje v literarni reviji *Kekec*, zakaj brati, hudomušno odgovoril:

»Kdor bere, vidi in sliši bolje, njegove roke objamejo več in njegov korak je daljši. Vsaka prebrana knjiga je osvojen nov svet; bralci smo zato vsak dan bogatejši, ne da bi komurkoli karkoli vzeli. Komur vse to ni dovolj, ga bom dal čez kolena.«

4 Zaključek

Literarno srečanje, ki nam je omogočeno vsako leto v okviru literarnega festivala Oko besede, je za učence in strokovne delavce šole velik navdih, saj je neposreden stik s pisateljem, pisateljico, pesnikom ali pesnico lepa izkušnja za vse in vrhunski kulturni dogodek za dušo šolske knjižnice. Čas z literarnimi ustvarjalci vedno hitro mine, je pa za vse nas to edinstvena priložnost, da od blizu »okusimo« literarni svet.

Branje je najboljše učenje, je vseživljenjska in enkratna prostočasna dejavnost. Zaradi izrednega tehnološkega napredka in rabe elektronskih pripomočkov pogosto prav za branje zmanjka energije in časa, zato učence posebej vzpodbujamo, da mora-

mo čas za branje načrtovati. Šolska knjižnica je tisti prostor, kjer se trudimo vzpostaviti pozitiven odnos do branja in učenja. Obiski literarnih ustvarjalcev so nam pri tem v veliko pomoč. Verjamem in to želim predati tudi učencem, da je čas za branje odločitev, ki jo moramo sprejeti oz. da vsak izmed nas pride v situacijo, ko išče v knjigah odgovore na vprašanja in dileme, s katerimi nas sooča življenje. Morda tudi zaradi tega že od nekdaj radi rečemo, da je knjiga naša najboljša prijateljica.

Tilka Jamnik med tretješolci s prav posebno knjigo, 28. 9. 2018

Pisatelj Slavko Pregl med mladimi bralci v šolski knjižnici, 20. 9. 2019

Letošnja gostja, pisateljica Marjana Moškrič, ob predstavitvi svojega dela učencem.